

Οδηγός Σπουδών Προγράμματος

«Η Τέχνη της Αγιογραφίας. Θεωρία και Τεχνικές Α'»

Σύντομη περιγραφή

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) σας καλωσορίζει στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Η Τέχνη της Αγιογραφίας. Θεωρία και Τεχνικές Α'», διάρκειας έξι μηνών (διδασκτικές ώρες: 97), το οποίο θα διεξαχθεί διαδικτυακά και θα υλοποιηθεί με τη μέθοδο της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (μέσω της πλατφόρμας Zoom). Το πρόγραμμα παρέχει 4 ECTS.

Στο πρόγραμμα εκμάθησης της τέχνης της Αγιογραφίας οι εκπαιδευόμενες/οι θα διδαχθούν την ιστορία της τέχνης, τη θεολογία και τις αρχές της βυζαντινής ζωγραφικής. Παράλληλα, θα έχουν την ευκαιρία να εντυφύσουν στις τεχνικές της Αγιογραφίας, με σκοπό την εικονογραφική παραγωγή έργων τέχνης, μέσω της πρακτικής εξάσκησης στο αντικείμενο. Παρέχεται Πιστοποιητικό Γενικής Επιμόρφωσης.

Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος είναι ο κ. **Τρύφων Τσομπάνης**, Καθηγητής του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, εξειδικευμένος ακαδημαϊκός στον τομέα της Αισθητικής της Θείας Λατρείας, και διακεκριμένος αγιογράφος. <https://past.auth.gr/staff/tsobanis-tryfon/>

Το **θεωρητικό** μέρος του προγράμματος διδάσκει η κ. **Παρασκευή Παπαδημητρίου**, ΕΔΙΠ του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού ΑΠΘ, επιστημονική συνεργάτης του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών ΑΠΘ, εξειδικευμένη στον τομέα της Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης. <https://past.auth.gr/staff/papadimitriou-paraskevi/>

Το **πρακτικό** μέρος του προγράμματος διδάσκει ο κ. **Ιωάννης Σαρηγιαννίδης**, ΕΔΙΠ του του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ, στον τομέα Λατρείας Αρχαιολογίας και Τέχνης, και αναγνωρισμένος αγιογράφος. <https://past.auth.gr/staff/sarigiannidis-ioannis/>

Έναρξη προγράμματος: 28/01/2025

Λήξη προγράμματος: 10/06/2025

Διάρκεια: Έξι μήνες – 97 διδακτικές ώρες

Κόστος: 280 ευρώ

Παρέχεται εκπαιδευτική πολιτική: Θα δοθεί μια υποτροφία σε φοιτήτρια/τή με χαμηλό εισόδημα

Παρέχεται πιστοποιητικό επιμόρφωσης / 4 ECTS

Αιτήσεις γίνονται δεκτές από 9 Δεκεμβρίου 2024 έως 24 Ιανουαρίου 2025

Στόχος του προγράμματος

Στόχος του προγράμματος είναι η εκμάθηση της τέχνης της αγιογραφίας τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα παρέχει στους εκπαιδευόμενους ολοκληρωμένες γνώσεις για την μελέτη της αγιογραφίας με σκοπό την εικονογραφική παραγωγή μέσω της πρακτικής εξάσκησης στο αντικείμενο. Οι εκπαιδευόμενες/οι θα εξοικειωθούν με τα υλικά, τις τεχνικές και τα ρεύματα που ακολουθούνται για την ολοκλήρωση των εικόνων, αλλά και των τοιχογραφιών. Παράλληλα, θα γνωρίσουν τις αρχές που διέπουν την ιστορία (αγιογράφιση) του ορθόδοξου ναού, καθώς και τους εικονογραφικούς τύπους (κύκλους, παραστάσεις, μεμονωμένες μορφές). Για τον σκοπό αυτό απαραίτητη είναι η εμβάθυνση στο ιστορικό υπόβαθρο της βυζαντινής ζωγραφικής, έως τους νεότερους χρόνους, η θεολογία της εικόνας, η λειτουργική και ιδιωτική της χρήση, και τέλος, η καλλιτεχνική της αξία στην τοπική αλλά και παγκόσμια κουλτούρα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι εκπαιδευόμενες/οι θα:

- διαθέτουν ευρείες και εξειδικευμένες γνώσεις, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, στο πεδίο της τέχνης της Αγιογραφίας και θα εφαρμόζουν στοιχεία και διαδικασίες σε ένα γενικό πλαίσιο.
- θα μπορούν να επιδείξουν εύρος ανεπτυγμένων γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων στην επιτυχή εκτέλεση σύνθετων έργων. Θα διαθέτουν δεξιότητες και δυνατότητες επίλυσης τεχνικών προβλημάτων μέσω της επιλογής και εφαρμογής βασικών μεθόδων, εργαλείων, υλικών και πληροφοριών σε εξειδικευμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής.
- μπορούν να επιτελέσουν αυτόνομα ποιοτικά και ποσοτικά εργασίες στο πεδίο της τέχνης της Αγιογραφίας ή σπουδής που απαιτεί επαγγελματική επάρκεια. Θα έχουν δε τη δυνατότητα να επιβλέπουν την ποιότητα και ποσότητα της εργασίας άλλων ατόμων με υπευθυνότητα και αυτονομία.

Επαγγελματικά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι επιμορφούμενες/οι θα :

- ενισχύσουν την επαγγελματική και επιστημονική τους ταυτότητα
- καλύψουν τις καλλιτεχνικές τους αναζητήσεις
- εξοικειωθούν με μια ειδική και άκρως χρήσιμη πτυχή της Ορθόδοξης Χριστιανικής Τέχνης (της Αγιογραφίας), την οποία δύνανται να την εντάξουν στις ερευνητικές τους αναζητήσεις
- έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν αυτή τη γνώση στις επαγγελματικές τους ενασχολήσεις
- αποκτήσουν ένα ισχυρό πλεονέκτημα έναντι άλλων συναδέλφων τους, καθώς θα εξοικειωθούν με ένα πολύ ειδικό και πολύπτυχο πεδίο, αυτό της Αγιογραφίας

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους όσους ενδιαφέρονται να ασκηθούν στην ιδιαίτερη τέχνη της Αγιογραφίας, αποφοίτους ΑΕΙ, Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, ΑΤΕΙ, ΙΕΚ, ΔΕ, κ.ά., προκειμένου να την εντάξουν στον

γνωστικό τους εξοπλισμό και να την αξιοποιήσουν, είτε στο πεδίο της προσωπικής τους ανάγκης για δημιουργία, είτε της επαγγελματικής τους απασχόλησης.

Κατηγορίες υποψηφίων που γίνονται δεκτές/οί/Προαπαιτούμενες γνώσεις/ Κριτήρια επιλογής

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλουν:

Οι υποψήφιοι/οι, όλων των γνωστικών πεδίων, που δεικνύουν ενδιαφέρον για την τέχνη της Αγιογραφίας θα πρέπει να υποβάλουν:

- Βιογραφικό
- Αντίγραφο Πτυχίου / Διπλώματος / Απολυτήριου

Προαπαιτούμενα για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα της πρακτικής άσκησης, στο πρόγραμμα θα γίνουν αποδεκτοί μόνο οι είκοσι πρώτοι που θα δηλώσουν συμμετοχή με την αίτησή τους.

Μέθοδος υλοποίησης

Τα σεμιναριακά μαθήματα θα πραγματοποιηθούν εξ αποστάσεως, μέσω της πλατφόρμας του Zoom. Θα γίνει χρήση εποπτικού υλικού, το οποίο και θα διανέμεται μέσω elearning.

Εκπαιδευτικό υλικό/ Άλλες παροχές

Στις συμμετέχουσες/στους συμμετέχοντες παρέχονται:

1. Εκπαιδευτικό υλικό
2. Βιβλιογραφία σχετική με το αντικείμενο
3. Σχέδια αγιογραφίας
4. Εκπαιδευτικά βίντεο

Δομή Εκπαιδευτικού προγράμματος

Τα μαθήματα θα διεξάγονται διαδικτυακά (μέσω zoom) κάθε Τρίτη από τις 16:00 κ.ε. Προσφέρονται 97 ώρες μαθημάτων (5 ώρες διδασκαλίας την εβδομάδα, και οι ώρες απασχόλησης για τις εργαστηριακές ασκήσεις αιογραφίας). Θα πραγματοποιηθεί και μια δια ζώσης ξενάγηση σε βυζαντινά μνημεία της πόλεως της Θεσσαλονίκης (προαιρετικά) = 4 ECTS

Θεωρητικό μέρος: Παρασκευή Παπαδημητρίου: Οι εκπαιδευόμενες/οι θα γνωρίσουν τα είδη της βυζαντινής ζωγραφικής, επιρροές και προσλαμβάνουσες, την ιστορική εξέλιξη της χριστιανικής αρχιτεκτονικής και της ζωγραφικής τέχνης από τους πρωτοχριστιανικούς χρόνους έως την Εικονομαχία. Θα αναπτυχθεί η θεολογία, ο συμβολισμός, και η ερμηνεία της εικόνας. Οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με τα εικονογραφικά προγράμματα - εικονογραφικούς κύκλους των ναών. Θα αναπτυχθούν οι αρχές και τα χαρακτηριστικά της αιογραφίας, και η αισθητική της βυζαντινής ζωγραφικής. Παράλληλα, θα αναπτυχθούν όλα τα καλλιτεχνικά ρεύματα (Δύσης και Ανατολής), σχολές και τάσεις, ενώ θα διδαχθούν και θέματα της χριστιανικής εικονογραφίας, όπως εικονογραφικοί τύποι του Χριστού, της Θεοτόκου, των αγίων, των ευαγγελικών σκηνών κ.ά.

Πρακτικό μέρος: Ιωάννης Σαρηγιαννίδης: Η πρακτική εκμάθηση των κύριων αισθητικών αρχών της ζωγραφικής σύνθεσης στο καλλιτεχνικό εργαστήριο αποσκοπεί στη βιωματική προσωπική σχέση του εκπαιδευόμενου με τη βυζαντινή ζωγραφική τέχνη. Ο ασκούμενος ξεκινά την ενασχόληση του με την ζωγραφική μουσόμενος στα μυστικά του σχεδίου. Στη συνέχεια μαθαίνει την τεχνική προετοιμασίας των φορέων ζωγραφικής και εισάγεται στην τεχνική της αυγοτέμπερας. Η ενασχόληση με τα χρώματα ξεκινά με την εξάσκηση σε διακοσμητικά σχέδια και συνεχίζεται με την πρακτική σε ενδύματα και πρόσωπα (φορείς εργασίας: μουσαμάς, ξύλο, τοίχος). Ο κύκλος των πρακτικών μαθημάτων ολοκληρώνεται με τα μαθήματα της κόσμησης της εικόνας με χρυσό σε απλή και στυλιβωτή μορφή.

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων

A. Υποχρεώσεις Εκπαιδευομένων:

1. Η συμμετοχή στα προγράμματα του ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ συνεπάγεται την πλήρη αποδοχή του Οδηγού Σπουδών του προγράμματος και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ.
2. Η παρουσία των επιμορφούμενων στα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι υποχρεωτική. Στα προγράμματα που υλοποιούνται με φυσική παρουσία, όπως και σε αυτά που υλοποιούνται με τη μέθοδο της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η φοίτηση είναι γενικώς υποχρεωτική και το όριο απουσιών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% των προβλεπόμενων ωρών εκπαίδευσης. Η παρακολούθηση της ασύγχρονης εκπαίδευσης υλοποιείται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα μελέτης που έχει ορισθεί από κάθε πρόγραμμα.
3. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχουσες/συμμετέχοντες θα πρέπει:
 - το ποσοστό των απουσιών να μην υπερβαίνει το 10% των προβλεπόμενων ωρών εκπαίδευσης,
 - να έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία την προβλεπόμενη εξέταση,
 - να έχουν καταβάλει το σύνολο των διδάκτρων πριν το πέρας των μαθημάτων.

B. Δικαιώματα Εκπαιδευομένων:

1. Οι εκπαιδευόμενες/οι ενημερώνονται από το Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης του ΚΕΔΙΒΙΜ για κάθε είδους πληροφορία που άπτεται της λειτουργίας του Κέντρου.
2. Οι εκπαιδευόμενες/οι υποστηρίζονται ηλεκτρονικά μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας από τις/ τους εκπαιδευτριες/τές, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, για την επίλυση αποριών και την παροχή διευκρινίσεων σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες του προγράμματος.
3. Οι εκπαιδευόμενες/οι έχουν δικαίωμα να αιτηθούν τη διακοπή παρακολούθησης του προγράμματος και την επιστροφή διδάκτρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12.9 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ.
4. Οι εργασίες των εκπαιδευομένων προστατεύονται κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος απονέμεται στις/στους συμμετέχουσες/συμμετέχοντες Πιστοποιητικό Γενικής Επιμόρφωσης, το οποίο εκδίδεται από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΑΠΘ και υπογράφεται από τον Πρόεδρο του ΚΕΔΙΒΙΜ.

Στις/στους συμμετέχουσες/συμμετέχοντες που παρακολούθησαν, αλλά δεν ολοκλήρωσαν το σύνολο του προγράμματος, υπάρχει η δυνατότητα παροχής Βεβαίωσης Παρακολούθησης.

Κόστος συμμετοχής

Το κόστος του προγράμματος ανέρχεται στα 280€, τα οποία θα πρέπει να κατατεθούν σε δυο δόσεις. Πριν την έναρξη του προγράμματος θα καταβληθεί το ποσό των 140€ και έως τα τέλη του Φεβρουαρίου (23/02/2025) θα καταβληθεί το υπόλοιπο ποσό των 140€.

Εκπαιδευτική πολιτική

Θα δοθεί μια υποτροφία σε φοιτήτρια/τή με χαμηλό εισόδημα

Αιτήσεις

Οι ενδιαφερόμενες/οι υποβάλλουν αίτηση ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του ΑΠΘ: <https://kedivim.auth.gr/programs/agiografia-3/>

Η Αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Βιογραφικό
2. Απολυτήριο Λυκείου
3. Πτυχίο (εφόσον υπάρχει)
4. Μεταπτυχιακό δίπλωμα (εφόσον υπάρχει)

Σε περίπτωση που δεν συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός επιμορφούμενων, το ΚΕΔΙΒΙΜ διατηρεί το δικαίωμα αλλαγής της ημερομηνίας έναρξης του προγράμματος ή και ακύρωσής του.

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενες/οι μπορούν να επικοινωνούν με την Π. Παπαδημητρίου στα κάτωθι στοιχεία επικοινωνίας:

Όνομα*: Παρασκευή Παπαδημητρίου

e-mail*: parpapadim@past.auth.gr

Κανονισμός Σπουδών ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ

Κανονισμός Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων